## Percussion drill controls

Patent number:

FI844200

**Publication date:** 

1985-05-09

Inventor:

SCHATZMAYR GUSTAV (AT); SCHOEN KONRAD (AT)

Applicant:

VER EDELSTAHLWERKE AG (AT)

Classification:

- international:

E21C

- european:

E21B44/06; F15B11/17

Application number: F|19840004200 19841025 Priority number(s): AT19830003931 19831108 Also published as:

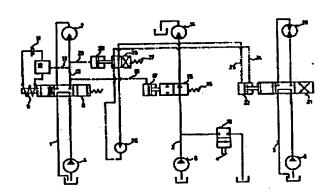
型 EP0145701 (A 型 JP60112987 (*F* 型 EP0145701 (B

FI81886C (C)

Report a data error he

Abstract not available for FI844200 Abstract of corresponding document: **EP0145701** 

1. A device for percussion drilling in rock or the like having a rotary mechanism (7) which is drivable with a pressure medium, in particular a pressure fluid, a percussion mechanism (14), and a forward-feed motor (20), which are connected to one or more pressure sources (4, 5, 6) via pressure medium lines (1, 2, 3) having adjusting means (8, 15, 21), e.g. valves or the like, a control line (18) being provided from the pressure medium feed line (1) of the rotary mechanism (7) to an adjusting means (15) in the pressure medium feed line (2) of the percussion mechanism (4), characterised in that the pressure medium feed lines (1, 2, 3) are connected to the rotary mechanism (7), the percussion mechanism (14), and the forwardfeed motor (20) separately or in parallel, and control lines (12, 18, 29) are provided from the pressure medium feed line (13) of the rotary mechanism (7) to the adjusting means (8, 15, 21) in the pressure medium feed lines to the percussion mechanism (14), the forward-feed motor (20), and optionally the rotary mechanism (7) which adjusting means are controllable by excess pressure in the pressure medium feed line (13) to the rotary mechanism (7), and in that at least one control line (29) having an adjusting means (28) is connected to a further control line (23, 24) with compressed air, and the further control line (23, 24) is connected to the adjusting means (21) of the pressure medium feed line of the forward-feed motor (20).



Data supplied from the esp@cenet database - Worldwide

Family list 11 family members for: FI81886B Derived from 6 applications.

1 Percussion drill controls

Publication info: AT381363 A - 1986-10-10 AT381363B B - 1986-10-10

2 Percussion drill controls

Publication info: AT393183 A - 1986-02-15

3 Percussion drill controls

Publication info: **DE3470582D D1** - 1988-05-26

4 Percussion drill controls

Publication info: EP0145701 A1 - 1985-06-19

EP0145701 B1 - 1988-04-20

5 Percussion drill controls

Publication info: FI81886B B - 1990-08-31

FI81886C C - 1990-12-10 FI844200 A - 1985-05-09 FI844200D DO - 1984-10-25

**6 IMPACT DRILLING APPARATUS** 

Publication info: JP60112987 A - 1985-06-19

Data supplied from the esp@cenet database - Worldwide



### (B) (II) KUULUTUSJULKAISU UTLÄGGNINGSSKRIFT

81886

(51) Kv.1k.5 - Int.c1.5

E 21C 5/16, 3/32 (21) Patenttihakemus - Patentansökning

844200

(22) Hakemispäivä - Ansökningsdag

25.10.84

(24) Alkupāivā - Löpdag

25.10.84

09.05.85

(41) Tullut julkiseksi - Blivit offentlig (44) Nähtäväksipanon ja kuul.julkaisun pvm.

Ansökan utlagd och utl.skriften publicerad

Patentti- ja rekisterihallitus Patent- och registerstyrelsen

SUOMI-FINLAND

(FI)

(32) (33) (31) Etuoikeus - Prioritet

08.11.83 AT 3931/83 P

31.08.90

(71) Hakija - Sökande

1. Böhler Pneumatik International Gesellschaft m.b.H., Werkstrasse 6, Kapfenberg, Osterreich, (AT)

(72) Keksijä - Uppfinnare

Schatzmayr, Gustav, Richard Strauss-Gasse 8, Graz, Österreich, (AT)
 Schön, Konrad, Hans Roch-Weg 2, Kapfenberg, Österreich, (AT)

(74) Asiamies - Ombud: Oy Kolster Ab

(54) Keksinnön nimitys - Uppfinningens benämning

Laite iskuporausta varten Anordning för slagborrning

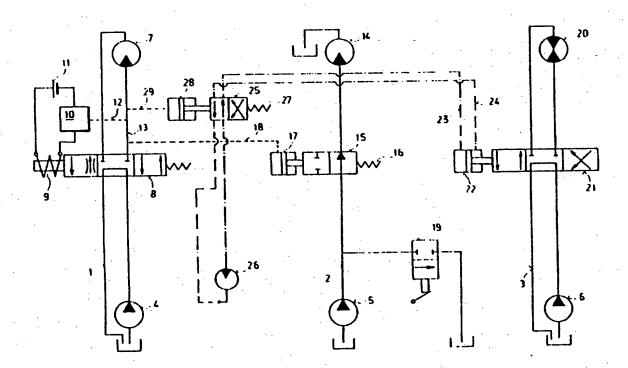
(56) Viitejulkaisut - Anförda publikationer

FI A 770950 (E 21C 3/00), FI B 56722 (E 21C 5/16), US A 4356871 (B 23q 5/00)

(57) Tiivistelmä - Sammandrag

Keksintö koskee laitetta, jota käytetään kiveä tms. iskuporattaessa, joka tapahtuu paineväliaineen, varsinkin painenesteen, käyttämällä vääntökoneella (7), iskukoneella (14) ja syöttömosttorilla (20), jotka on paineväliainejohdoilla, joissa on säätöolimiä (8,15,21), kuten venttiilejä tms., yhdistetty yhden tai useamman paineenlähteen kanssa, jolloin vääntökoneen (7) paineväliainejohdosta, varsinkin paineväliaineen tulojohdosta (13), ulottuu mahdollisesti työväliaineen sisältävä ohjausjohto (18) säätöelimeen (15) iskukoneen (14) painevälisinejohdossa. Keksinnön mukaisella iskuporauslaitteella porateräs ei juutu porattavaan aineeseen suurillakaan porausnopeuksilla, koska paineväliaineen tulojohto (-johdot) vääntökoneeseen (7), iskukoneeseen (14) ja syöttömoottoriin (20) on kytketty erilleen, tai rinnan, ja ohjausjohto (-johdot) (12,18,29) vääntökoneen (7) paineväliaineen syöttöjohdosta (13), varsinkin välittömästi sen edestä, johtaa vääntökoneen paineväliaineen syöttöjohdon ylipaineella ohjattaviin säätöelimiin (8,15,21) paineväliainejohdoissa, varsinkin paineväliaineen tulojohdossa, joka johtaa iskukoneeseen (14), syöttömoottoriin (20) ja mahdollisesti vääntökoneeseen (7).

Uppfinningen avser en anordning tör stanborrning i sten e.d. med ett vridverk (7), ett slagverk(14) och en matarmotor (20), som kan drivas med ett tryckmedium, särskilt tryckfluidum, och som via tryckmediumsledningar, som uppvisar ställorgan (8, 15, 21), t.ex. ventiler e.d., är förenade med en eller flera tryckhäller, varvid från vridverkets (7) tryckmediumsledning, särskilt den inkommande ledningen (13) för tryckmedium en eventuellt arbotsmedium uppvisandestyrledning (18) går till ett ställorgan (15) i slagverkets (14) tryckmediumsledning. Men en slagborrningsanordning enligt uppfinningen fastnar inte borrstålet ens vid höga borrhastigheter vid materialet som borras, eftersom den inkommande tryckmediumledningen (-ledningarna) till vridverket (7), slagverket (14) och matarmotorn (20) är kopplade åtskjilt eller parallellt, och styrledningen (-ledningarna) (12, 18, 29) från vridverkets (7) matarledning (13) för tryckmedium, särskilt omedelbart framför denna, leder till med övertryck i vridverkets tryckmediumsmatarledning styrbara ställorganen (8, 15, 21) i tryckmediumsledningarna, särskilt i tryckmediets inkommande ledning som leder till slagverket (14), matarmotorn (20) och eventuellt till vridverket (7).



# Laite iskuporausta varten

Keksintö koskee iskuporauslaitetta, jossa paineväliaineen syöttö eri moottoreille säädetään kehitettävästä tehosta riippuen. Tarkemmin sanottuna keksinnön kohteena on laite kivessä tms. tapahtuvaa iskuporausta varten, joka tapahtuu paineväliaineen, varsinkin painenesteen, käyttämällä vääntökoneella, iskukoneella ja svöttömoottorilla, jotka on paineväliainejohdoilla, joissa on säätöelimiä, esim. venttiilejä tms., yhdistetty yhteen tai useampiin paineenlähteisiin, jolloin vääntökoneen paineväliaineen syöttöjohdosta ulottuu ohjausjohto iskukoneen paineväliaineen syöttöjohdossa olevaan säätöelimeen ja paineväliaineen syöttöjohdot vääntökoneeseen, iskukoneeseen ja syöttömoottoriin on kytketty erilleen tai rinnan.

Porakoneissa, varsinkin hydraulisissa kiviporakoneissa, on kolme eri moottoria. Toisaalta on poraterästä kierrettävä vääntömoottorin avulla, toisaalta tarvitaan toista moottoria yksittäisten iskujen kohdistamiseksi porateräkseen. Porateräksen syöttämiseksi eteenpäin kivessä käytetään koneellisissa porakoneissa vielä omaa syöttömoottoria. Vastaavan poraustehon saamiseksi on määritettävä tarkasti vääntökoneen, iskukoneen ja syöttömoottorin teho. Tämä koordinointi on kuitenkin erittäin vaikea ottaen huomioon porattavan aineen erilaisuuden. Jos poralaitteen syöttö on liian suuri, voi tuloksena esim. olla juuttuminen, jolloin joko porateräs tai tätä liikkuttava moottori voi vaurioitua.

Edellä kerrotuista syistä on jo ehdotettu hydraulisen porakoneen syöttömoottorin ja vääntömoottorin kytkemistä riviin suhteessa hydrauliseen piiriin. Täten saadaan tosin aikaan, että porakoneen pyöriessä vain hitaasti, kuten tapahtuu suurella kuormituksella, on syöttö vain vähäinen, mutta tämä ei silti vaikuta iskulaitteen ohjaukseen. Siksi se riippumatta kiven muodostamasta vastuksesta

10

15

20

25

30

35

antaa iskuja samalla energialla, mikä voi johtaa iskukoneen vaurioitumiseen, ja samalla voidaan saavuttaa vain haitallisen alhainen porausnopeus.

US-patentissa 3 979 944 on esitelty iskuporauksen hydraulinen porakone, jossa on vääntökone, iskukone ja syöttömoottori. Vääntökone, iskukone ja syöttömoottori on yhdistetty keskenään hydraulisesti, jolloin saadaan kolme toisistaan riippumattomasti toimivaa hydraulipumppua. Syöttömoottorin hydraulisessa kytkinpiirissä on päälle ja pois kytkevä venttiili. Kääntökoneen hydraulinen kytkinpiiri on yhdistetty venttiilillä iskukoneen hydrauliseen kytkinpiiriin. Kun paine on liian alhainen vääntökoneen piirissä on tämän venttiilin tehtävänä avata paineentasauksen aikaansaamiseksi iskukoneen ja vääntökoneen hyd-

raulisten piirien välillä. Lisäksi on olemassa suora yhteys syöttömoottorin hydraulisen kiertokulun ja iskukoneen kiertokulun välillä venttiilin kautta, jolloin paineen laskiessa iskukoneessa paineen tulee laskea myös syötön kiertokulussa.

Vääntökoneen paineväliainejohdosta haarautuu ohjausjohto, jonka avulla käytetään venttiiliä iskukoneen piirissä, jolloin paineen lasku voidaan saada aikaan isku-Iskukoneen piiristä haarautuu lisäksi koneen piirissä. ohjausjohto venttiiliin, joka saa aikaan syöttömoottorin liikesuunnan muutoksen. Tällainen ohjaus on kuitenkin sopimaton raskasta käyttöä varten sen suuren hitauden takia. Hitaus ilmenee kun vääntökoneen piirissä nousevan paineen takia on tuloksena paineen lasku iskukoneen piirissä ja iskukoneen piirin alhaisen paineen takia tapahtuu syöttömoottorin pyörimissuunnan muutos. Syöttömoottorin liikesuunnan uusi suunnanmuutos tapahtuu vasta kun vastaava paineen nousu tapahtuu iskukoneen piirissä. Tällöin porakone suorittaa eteenpäinliikkeen aikana tyhjiä iskuja tai ei täysiä iskuja kiveä kohti, niin että tämän täytyy johtaa koneen vastaaviin pitkäaikaisvaurioihin. Lisäksi on

olemassa vaara, että kun kivessä on erityisen pieni vastus, esim. onteloja, kiven sisällä olevaa, erityisen pehmeää kiveä, voi tapahtua paineen lasku iskukoneessa, mikä edellyttää jälleen porakoneen takaisinvetämistä, mikä porateknisesti ei kuitenkaan ole perusteltua.

US-patenttijulkaisussa 4 356 871 on esitetty laite, jolla porataan iskumaisesti kiveen. Laitteessa porauksen syöttö-, vääntö- ja iskuliikkeet saadaan aikaan hydraulisen järjestelmän avulla. Laitteen toimintaan liittyy viive eikä tarvittavia säätöliikkeitä voida sopeuttaa täysin toisistaan riippumatta.

Keksinnön tehtävänä on kehittää iskuporauslaite, jonka avulla kiven laadun vaihdellessa ja porausnopeuden ollessa suuri voidaan välttää porateräksen juuttuminen kiveen, jolloin samalla vältetään tarpeettomat viivytykset vaihtokytkennän aikana ja lisäksi laitteen tyhjät iskut.

Keksinnön mukaisesti tämä päämäärä saavutetaan laitteella, jolle on tunnusomaista, että ohjausjohdot on kytketty vääntökoneen paineväliaineen syöttöjohdosta iskukoneen, syöttömoottorin ja mahdollisesti vääntökoneen paineväliaineen syöttöjohtojen säätöelimiin, joita ohjataan ylipaineella vääntökoneen paineväliaineen syöttöjohdossa ja että ainakin yksi ohjausjohto, joka käsittää säätöelimen, on kytketty toiseen ohjausjohtoon, jossa on paineilmaa, jolloin toinen ohjausjohto on yhdistetty syöttömoottorin paineväliaineen syöttöjohdon säätöelimeen. Edullisesti säätöelimen kaikki ohjausjohdot ovat syötettävissä samalla tavalla varsinkin paineilmalla.

Jos vääntökoneen paineväliainejohto on yhdistetty ainakin yhteen ohjausjohtoon, joka menee iskukoneen tai syöttömoottorin säätöelimeen, mahdollisesti vääntökoneen väliainetta johtavasti ja paineväliaineen pitävästi, voidaan paineväliainetta käyttää suoraan ohjausväliaineena, jolloin vältetään välikappaleiden kautta tehtyjen välikytkentöjen tms. aiheuttamat hitaudet.

Jos ainakin yksi ohjausjohto on yhdistetty säätöelimeen toisessa ohjausjohdossa, jossa on oma ohjausväliaine, erityisesti paineilmaa, jolloin toinen ohjausjohto
on yhdistetty paineväliainejohdon, varsinkin paineväliaineen tulojohdon, säätöelimeen, voidaan säätöelimiä käyttää
varsin helposti ja tehokkaasti, jolloin laitteen kustannukset pidetään varsin pieninä.

Jos vääntökoneen paineväliainejohdossa on paineella toimiva sähkökytkin, joka yhden tai useamman paineen ylityksen ja/tai alituksen yhteydessä avaa tai sulkee sähkökytkinpiirin ja ohjaa ainakin sähköllä toimivaa säätöelintä paineväliainejohdossa, niin voidaan toteuttaa hyvin monta ohjausta, jolloin voidaan sähkökytkentöjen avulla saada aikaan yksinkertaisia hidastuksia ja erittäin nopeita reaktioita, joista voi olla erittäin suuri etu koneen suureille.

Keksinnön mukaisella laitteella varmistetaan, että kun paine kasvaa esim. kynnysarvon yli vääntökoneessa - kuten se esiintyy kiven vastuksen ollessa suurempi - voidaan paineväliaineen syöttöä iskukoneeseen joko kuristaa tai se voidaan lopettaa, ja samalla voidaan saada aikaan myös suoraan syöttömoottorin ohjaus kiertosuunnan muutoksella vääntökoneen piirissä tapahtuvan paineenmuutoksen takia. Tällaisella laitteella on siten varmistettu, että kun vääntökoneen tulojohdossa on korkeampi paine, voidaan iskuenergiaa pienentää tai se voidaan pienentää jopa nollaan, jolloin porakone vedetään ulos porareiästä. Tällöin vääntökoneen paine jälleen laskee, niin että samanaikaisesti tai vastaavien kuristimien kautta hidastetusti tapahtuu jälleen syöttömoottorin liikesuunnan muutos ja iskueneen iskuenergiaa voidaan taas nostaa.

Keksintöä kuvataan seuraavassa lähemmin viitaten piirustukseen, joka esittää kaaviomaista kuvantoa hydraulisen iskuporakoneen kytkinpiiristä.

Tässä on kolme hydraulista paineväliaineen piiriä

10

15

20

25

30

35

1,2 ja 3, joilla on omat pumput 4,5 ja 6. Paineväliainepiirin 1 avulla käytetään kiertomoottoria 7. Paineväliainepiirissä on säätöelin 8, joka toisaalta voi lyhytsulkea pumpun 4 paineväliainepiirin (näytetty tila) tai voi sallia vääntökoneen kaksi eri nopeutta. Säätöelintä 8, esim. venttiilin luisti, voidaan käyttää solenoidin 9 avulla, jota voidaan käyttää paineherkän kytkimen 10 ja virranlähteen 11 avulla. Paineherkällä kytkimellä 10 on ohjausjohto 12, joka johtaa vääntökoneeseen 7 johtavaan paineväliaineen tulojohtoon 13 välittömästi sen edessä. Kun kytkentä on tällainen, voi säätöelin 8 toimia, kun määrätty paine ylitetään vääntökoneeseen johtavassa tulojohdossa, jolloin tämä johtaa vääntönopeuden muutokseen tai vääntökoneen saaman paineväliaineen syötön keskeytymiseen. Jos paine sitten laskee, esim. koska poratera on osittain mennyt ulos porareiästä, voi jälleen tapahtua paineväliaineen syöttö tai vääntökoneen 7 kiertonopeuden muutos.

Paineväliaineen piirissä 2 on iskumoottori 14 ja tässä on säätöelin 15, jonka jousi 16 pitää paikallaan. Säätöelimessä on lisäksi mäntä-sylinterilaite 17, jonka painetila on yhdistetty ohjausjohdolla 18 vääntökoneeseen 7 johtavan paineväliaineen tulojohdon 13 kanssa. Jos paine kasvaa vääntökoneeseen 7 menevässä paineväliaineen tulojohdossa, niin esim. kun määrätty kynnysarvo tulee ylitetyksi, tulee säätöelin 15 liikutetuksi sylinteri-mäntälaitteen 17 välityksellä, jossa virtaa vääntökoneen 7 hydraulisen piirin työväliaine, jolloin säätöelin 15 tulee siirretyksi piirustuksen näyttämästä avoimesta asennosta suljettuun asentoon. Jos paine laskee vääntökoneessa, niin jousi 16 painaa säätöelimen jälleen takaisin avoimeen asentoon. Paineväliaineen piirissä 2 voi myös olla oma säätöelin 19, jota esim. käytetään paineen purkamiseksi paineväliaineen piirissä.

Paineväliainepiirissä 3 on syöttömoottor<u>i 20</u>, jonka kiertosuuntaa voidaan muuttaa säätöelimellä 21, tai hyd-

10

15

20

25

30

raulinen kiertokulku pumppuun 6 voidaan lyhytsulkea, jolloin syöttömoottoriin 20 ei tule paineväliainetta. Säätöelimessä 21 on mäntä-sylinterilaite 22, jolla on kaksi painetilaa käytettävissään. Näihin painetiloihin johtavat ohjausjohdot 23,24, jotka sisältävät oman ohjausväliaineen, esim. paineilmaa. Nämä ohjausjohdot johtavat säätöelimeen 25, joka on yhdistetty paineilman lähteeseen 26. Säätöelimessä 25 on puolestaan jousi 27 ja mäntä-sylinterilaite 28, joka on yhdistetty ohjausjohdon 29 kautta vääntömoottoriin 7 johtavan paineväliaineen syöttöjohdon kanssa. Jos määrätty paine paineväliaineen syöttöjohdossa ylitetään, toimii säätöelin 25, niin että paineilman virtaussuunta johdoissa 23,24 muuttuu, mikä saa aikaan säätöelimen 21 toiminnan, niin että syöttömoottorin kiertosuunta muuttuu. Jos tapahtuu paineen purkausta, niin jousi 27 liikuttaa säätöelintä 25, niin että alkuperäinen syöttösuunta voidaan taas saada aikaan.

Kiveä iskevässä porauksessa esiintyvät seuraavat tapahtumat vastuksen kasvaessa. Paineväliaineen tulojohdossa 13 kasvavan paineen takia tulee iskukoneen käyttö joko estetyksi tai se jatkuu pienemmällä energialla, jolloin samalla muuttuu syöttömoottorin 20 kiertosuunta, niin että porateräs voi osittain tulla ulos porareiästä. Tällöin paine laskee vääntökoneeseen 7 johtavassa tulojohdossa, niin että syöttömoottorin 20 kiertosuunta muuttuu, jolloin syöttömoottori pyörii jälleen poraussuunnassa. Iskukoneen 14 iskuenergia nostetaan sitten haluttuun arvoon. Jos nyt suuri vastus esiintyy jälleen, niin koko tapahtuma toistuu, so. kiven vastuksen kasvaessa laite suorittaa edestakaisen liikkeen, jolloin toisaalta vältetään koko laitteen ja pora-ajan vahingoittuminen ja toisaalta voidaan saavuttaa erittäin suuri porausnopeus.

### Patenttivaatimukset

1. Laite kivessä tms. tapahtuvaa iskuporausta varten, joka tapahtuu paineväliaineen, varsinkin painenes-5 teen, käyttämällä vääntökoneella (7), iskukoneella (14) ja syöttömoottorilla (20), jotka on paineväliainejohdoilla (1,2,3), joissa on säätöelimiä (8,15,21), esim. venttiilejä tms., yhdistetty yhteen tai useampiin paineenlähteisiin (4,5,6), jolloin vääntökoneen (7) paineväliaineen syöttöjohdosta (1) ulottuu ohjausjohto (18) iskukoneen 10 (14) paineväliaineen syöttöjohdossa (2) olevaan säätöelimeen (15) ja paineväliaineen syöttöjohdot (1,2,3) vääntökoneeseen (7), iskukoneeseen (14) ja syöttömoottoriin (20) on kytketty erilleen tai rinnan, t u n n e t t u 15 että ohjausjohdot (12,18,29) on kytketty vääntökoneen (7) paineväliaineen syöttöjohdosta (13) iskukoneen (14), syöttömoottorin (20) ja mahdollisesti vääntökoneen (7) paineväliaineen syöttöjohtojen säätöelimiin (8,15,21), joita ohjataan ylipaineella vääntökoneen (7) paineväliaineen 20 syöttöjohdossa (13) ja että ainakin yksi ohjausjohto (29), joka käsittää säätöelimen (28), on kytketty toiseen ohjausjohtoon (23,24), jossa on paineilmaa, jolloin toinen ohjausjohto on yhdistetty syöttömoottorin (20) paineväliaineen syöttöjohdon säätöelimeen (21).

2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen laite, t u n - n e t t u siitä, että säätöelimen kaikki ohjausjohdot ovat syötettävissä samalla tavalla varsinkin paineilmalla.

#### Patentkrav

5

10

15

20

- 1. Anordning för slagborrning i sten e.d. med ett vridverk (7), ett slagverk (14) och en matarmotor (20) som drivs av ett tryckmedium, särskilt ett tryckfluidum, och som via tryckmediumsledningar (1,2,3), som uppvisar ställorgan (8,15,21), t.ex. ventiler e.d., är förenade med en eller tryckkällor (4,5,6), varvid från vridverkets (7) tryckmediumstillförselledning (1) sträcker sig en styrledning (18) till ett ställorgan (15) i slagverkets (14) tryckmediumstillförselledning (2), och tryckmediumstillförselledningarna (1,2,3) till vridverket (7), slagverket (14) och matarmotorn (20) är kopplade åtskilt från varandra eller parallellt, kännetecknad att styrledningar (12,18,19) är kopplade från vridverkets (7) tryckmediumstillförselledning (13) till ställorganen (8,15,21) för slagverkets (14), matarmotorns (20) och möjligtvis vridverkets (7) tryckmediumstillförselledningar, vilka ställorgan styrs medelst övertryck i vridverkets tryckmediumstillförselledning (13) och att åtminstone en styrledning (29), som omfattar ett ställorgan (28), är kopplad till en ytterligare styrledning (23,24) med pressluft, varvid den ytterligare styrledningen är förenad med ställorganet (21) för matarmotorns (20) tryckmediumstillförselledning.
  - 2. Anordning enligt patentkravet 1, k ä n n e t e c k n a t därav, att samtliga styrledningar till ställorganen kan matas likartat, särskilt med tryckluft.

